8 oktober 2026

Betreft: Reactie op advies Visie Sociaal Domein 2027

Geacht college,

Op 28 augustus 2026 verzocht u per mail de Sociale Raad om advies over het concept “Visie Sociaal Domein 2027” en de bijbehorende” Leidende Principes”.

Hieraan voorafgaand heeft op 6 juli j.l. een interactieve sessie met de betrokken ambtenaren plaats gevonden. Wij hebben deze werkvorm als zeer waardevol ervaren.

Ons is duidelijk dat bovengenoemde documenten het vertrekpunt vormen voor de herijking van de Nota Sociaal Domein van de Gemeente Aalten. Wij gaan ervan uit dat wij bij deze herijking betrokken wordt.

Wij onderschrijven de gekozen richting in grote lijnen en vragen u onderstaand advies over te nemen in de definitieve versie “Visie Sociaal Domein 2027” en de bijbehorende” Leidende Principes”

1. **Algemene beoordeling**

De visie bevat een spanningsveld. Er wordt veel nadruk gelegd op de eigen kracht, het netwerk van inwoners en het naoberschap. Dat kan inderdaad bijdragen aan zelfredzaamheid en verbondenheid, maar niet iedere inwoner beschikt over een netwerk waarop een beroep kan worden gedaan. Ook kunnen inwoners door allerlei oorzaken moeite hebben om hulp te vragen.Daar waar informele hulp of een netwerk ontbreekt, neemt de gemeente meer verantwoordelijkheid en moet professionele hulp (tijdelijk) kunnen worden ingezet, juist als daarmee de zelfredzaamheid kan worden vergroot.

Daarom adviseert de Sociale Raad, dat eigen kracht en naoberschap nooit mogen leiden tot het eenzijdig neerleggen van verantwoordelijkheden bij inwoners, mantelzorgers of vrijwilligers. Professionele ondersteuning moet beschikbaar blijven wanneer informele hulp ontbreekt of onvoldoende is.

Een punt dat zeker meer aandacht mag krijgen is of er voldoende capaciteit en middelen zijn om deze ambities daadwerkelijk waar te maken. De visie vraagt immers om maatwerk, preventie, persoonlijke aandacht, laagdrempelige toegang en goede samenwerking.

De Sociale Raad adviseert om bij de verdere uitwerking inzichtelijk te maken welke personele, organisatorische en financiële randvoorwaarden nodig zijn om de ambities uit de visie daadwerkelijk te realiseren.

## 2. Vijf prioriteiten

De Sociale Raad adviseert om de volgende vijf prioriteiten centraal te stellen:

1. Herkenbare toegang**.** Geef inwoners één duidelijk aanspreekpunt, begrijpelijke informatie en persoonlijk contact, ook telefonisch en op locatie.
2. Bestaanszekerheid. Maak inkomensondersteuning en schuldhulp eenvoudig en tijdig toegankelijk; beschouw bestaanszekerheid als voorwaarde voor gezondheid en deelname.
3. Sociale basis. Investeer blijvend in toegankelijke ontmoetingsplekken en activiteiten; sterke netwerken ontstaan niet vanzelf.
4. Grenzen van informele zorg. Voorkom overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers en organiseer ondersteuning en respijtzorg.
5. Meetbare uitvoering. Leg doelen vast en toets of inwoners tijdig antwoord krijgen, passend worden geholpen en zich gehoord voelen. Rapporteer hierover periodiek aan de Sociale Raad.

## 3. Advies op enkele thema's

Meedoen en toegankelijkheid. Maak concreet welke belemmeringen voor inclusie verdwijnen. Houd informatie begrijpelijk en bereikbaar via digitale, telefonische en fysieke kanalen. Controleer bij een ondersteuningsvraag of de aangeboden hulp werkelijk kan worden georganiseerd.

Bestaanszekerheid. Zorg dat inwoners regelingen kunnen vinden en benutten, liefst proactief en waar mogelijk automatisch. Vraag gegevens niet telkens opnieuw. Signaleer schulden vroeg en benader inwoners persoonlijk, zonder stigma. Handel snel bij dreigende huisuitzetting of energieafsluiting en verbind schuldhulp met wonen, gezondheid, werk en opvoeding. Monitor ook wie buiten beeld blijft.

Eigen kracht en naoberschap. Onderzoek of het netwerk beschikbaar, bereid, veilig en passend is; zet inwoners niet onder druk om familie of buren in te schakelen. Erken de eigen grenzen van mantelzorgers. Informele steun vult professionele ondersteuning aan.

Ondersteuning dichtbij. Laat inwoners hun situatie toelichten zonder hun verhaal steeds opnieuw te moeten vertellen. Wijs bij elke vraag een aanspreekpunt aan, maak overdracht en terugkoppeling duidelijk en bied hulp bij formulieren. Leg uit waar inwoners terechtkunnen als zij zich niet gehoord voelen of bezwaar hebben tegen een besluit.

Preventie, vroegsignalering en gezondheid. Beoordeel preventie op welzijn en deelname, niet uitsluitend op minder zorggebruik. Bereik ook inwoners die niet zelf aankloppen. Betrek huisartsen, scholen, wijkverpleging, werkgevers, vrijwilligers en woningcorporaties bij vroegsignalering. Maak bij integraal casuïstiekoverleg afspraken over privacy en verantwoordelijkheid. Houd bij positieve gezondheid rekening met armoede, wonen en veiligheid, beperkte eigen regie en gezondheidsverschillen.

Samenwerking en regie. Leg verantwoordelijkheden tussen gemeente, lokale teams en regionale partners vast. Benoem bij complexe situaties één coördinator, zorg voor warme overdracht en een duidelijke escalatieroute. Bespreek met de inwoner wie wordt betrokken en welke gegevens mogen worden gedeeld.

## 4. Verzoek aan het college

Wij verzoeken u aan te geven op welke wijze de adviezen van de Sociale Raad zijn verwerkt in de definitieve “Visie Sociaal Domein 2027” en de bijbehorende ”Leidende Principes”.

Betrek de Sociale Raad ook (op interactieve wijze) bij de herijking van de Nota Sociaal Domein.

Met vriendelijke groet,

Sociale Raad Aalten